

**Jean Monnet
Centre of Excellence**

ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY, POZNAŃ

EU external actions in the contested global order –
(in)coherence, (dis)continuity, resilience

Polityka zagraniczna Unii Europejskiej po Traktacie Lizbońskim

prof. UAM dr hab. Beata Przybylska-Maszner

beata.przybylska-maszner@amu.edu.pl

Academic Year 2020/2021

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
POZNAŃ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Program zajęć

- Zarys historyczny kształtowania polityki zagranicznej
- Instytucjonalne ramy wdrażania instrumentów polityki zagranicznej
- Kształtowanie ram współpracy Unii Europejskiej z wybranymi państwami świata
 - proces decyzyjny
- Strategia Globalna Unii Europejskiej
- Wyzwania polityki zagranicznej Unii Europejskiej – scenariusze

Polityka zagraniczna Unii Europejskiej

1. Zarys historyczny

- Od traktatów rzymskich do Traktatu z Maastricht
- Od Traktatu amsterdamskiego do Traktatu lizbońskiego
- UE jako aktor stosunków międzynarodowych 2012-2019
(Re)konstrukcja w kryzysie

Płaszczyzny analizy integracji europejskiej

- → oś czasu

- wydarzenia,
- kolejne traktaty
- etapy integracji gospodarczej
- etapy rozszerzenia
- etapy kształtowania polityk

Rzym 1958 – Maastricht 1993

- Proces Europejskiej Współpracy Politycznej

Europejska Współpraca Polityczna

- forma współpracy w ramach polityki zagranicznej państw EWG zapoczątkowana na przełomie 1969/70
- Początek EWP związany jest ze szczytem w Hadze z grudnia 1969 roku, gdzie przedstawiona została koncepcja skoordynowania polityk zagranicznych państw członkowskich EWG.
- Stopniowa instytucjonalizacja EWP - pozostawała ona strukturą nieformalną, mającą oparcie w konsultacjach ministrów spraw zagranicznych z państw EWG.
- W 1974 EWP zostało podporządkowane **Radzie Europejskiej**, a w 1986, na mocy JAE, EWP uzyskało prawnomiędzynarodową podstawę funkcjonowania.

Valery Giscard d'Estaing – architekt integracji

2.12.2020

**Jean Monnet
Centre of Excellence**
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY, POZNAŃ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Zmiany traktatowe

1952

Europejska Wspólnota Węgla i Stali

1958

Traktaty rzymskie:
Europejska Wspólnota Gospodarcza
Europejska Wspólnota Energii Atomowej
(EURATOM)

2009

Traktat z Lizbony

1987

Jednolity Akt Europejski:

2003

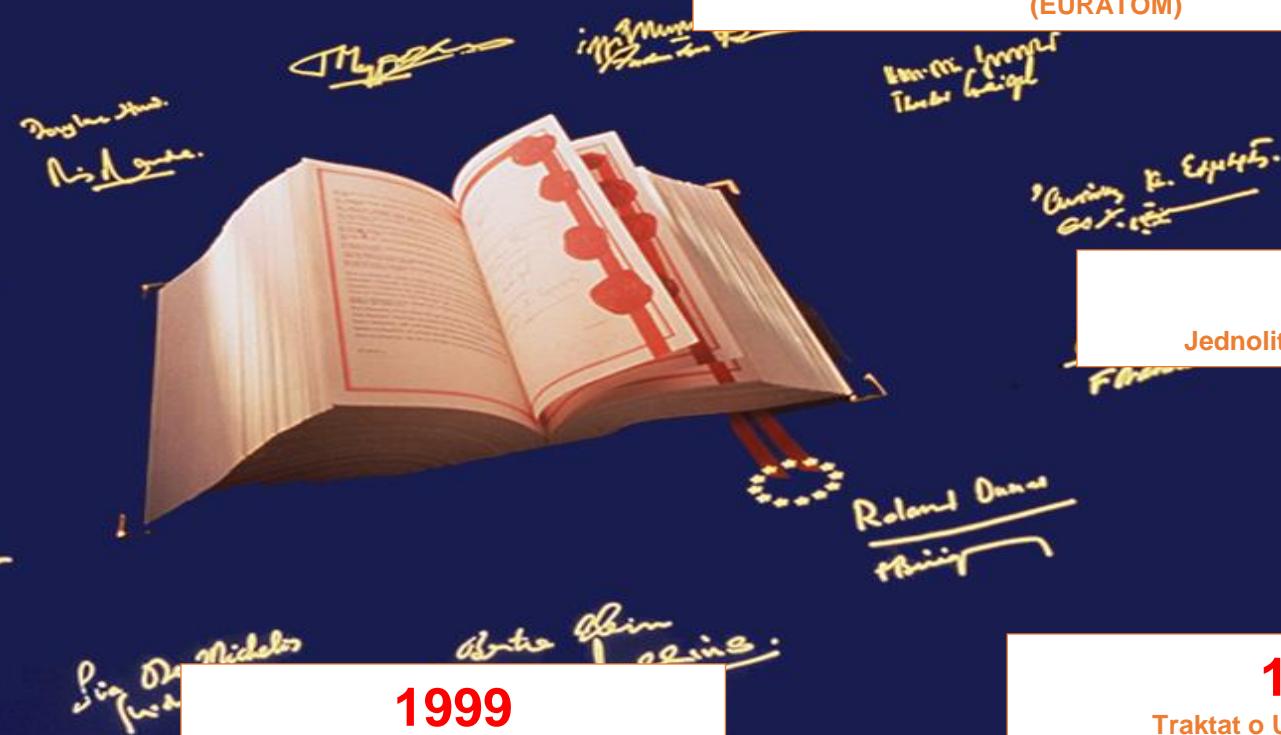
Traktat z Nicei

1999

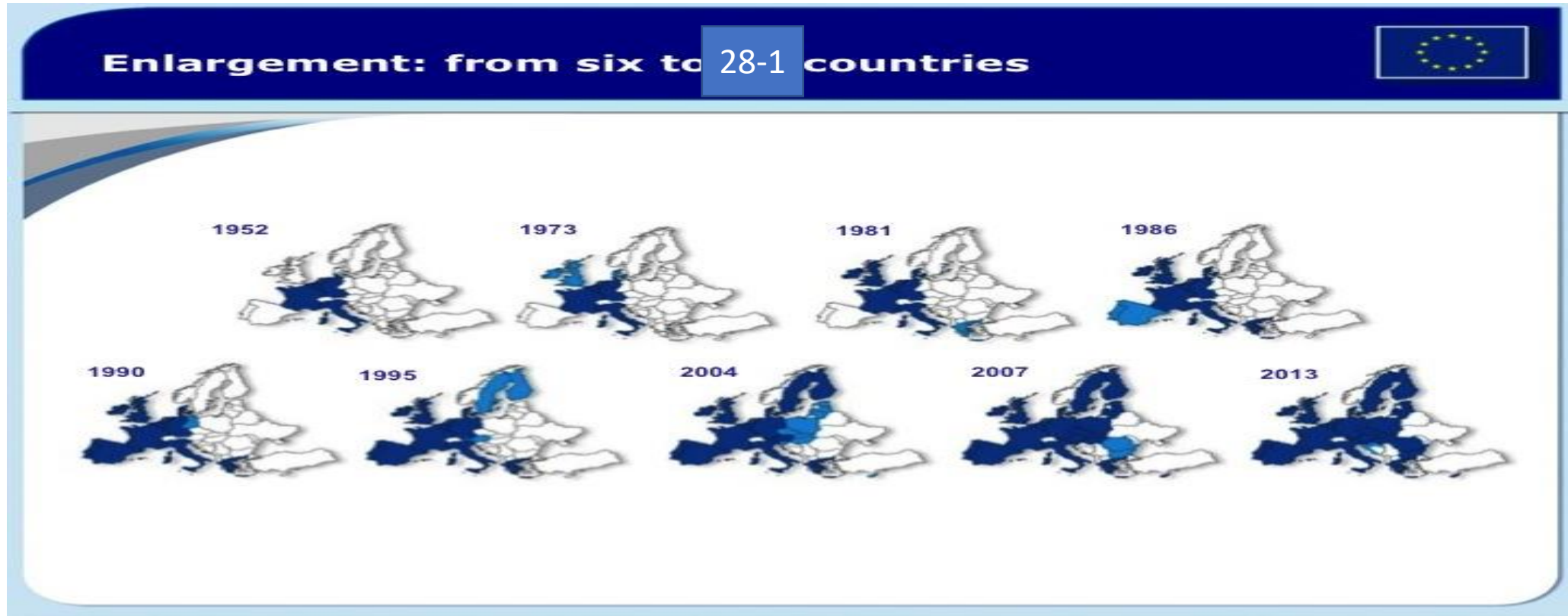
Traktat z Amsterdamu

1993

Traktat o Unii Europejskiej
– traktat z Maastricht

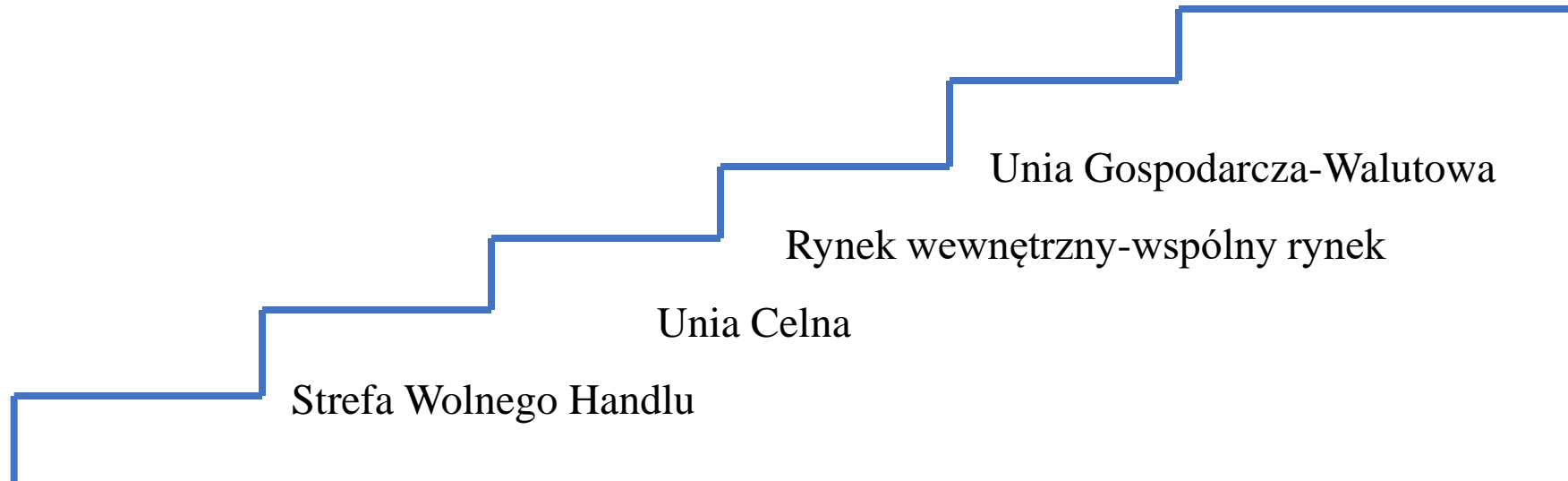

Proces integracji: rozszerzanie, poszerzanie, pogłębianie

Etapy integracji gospodarczej

Kalendarium integracji europejskiej

- wspólnoty europejskie

Europejska Wspólnota Węgla i Stali (1952)

Europejska Wspólnota Gospodarcza (1958)

Europejska Wspólnota Energii Atomowej (1958)

Europejska Wspólnota Obronna (fiasko 1954)

- Wspólnota Europejska

- Unia Europejska

Traktat z Maastricht

- podpisany **7 lutego 1992**, wszedł w życie **1 listopada 1993**

ZMIANY

- Ustanowienie Unii Europejskiej
- Zmiana EWG na WE
- Zapisy o powstaniu Unii Gospodarczo-Walutowej- kryteria konwergencji, ESBC
- Obywatelstwo europejskie
- Nowe polityki
- Komitet Regionów

Po Maastricht UE

1) I filar – Wspólnota Europejska

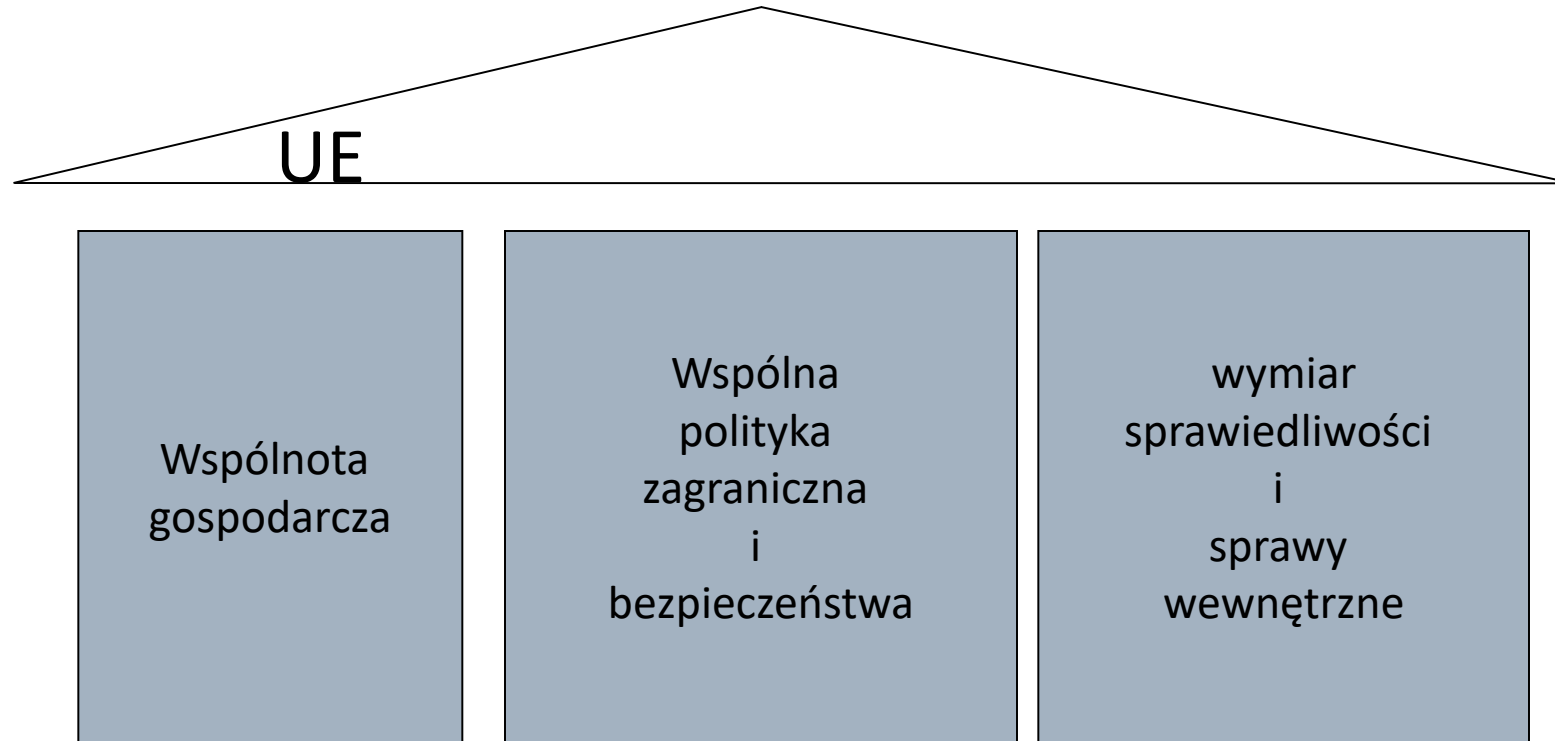
2) II filar – Wspólna Polityka Zagraniczna
i Bezpieczeństwa

3) III filar – Sprawy wewnętrzne i wymiar sprawiedliwości (później
Współpraca Policyjna i Sądowa w Sprawach Karnych)

Traktat z Maastricht 1993

□ Filary

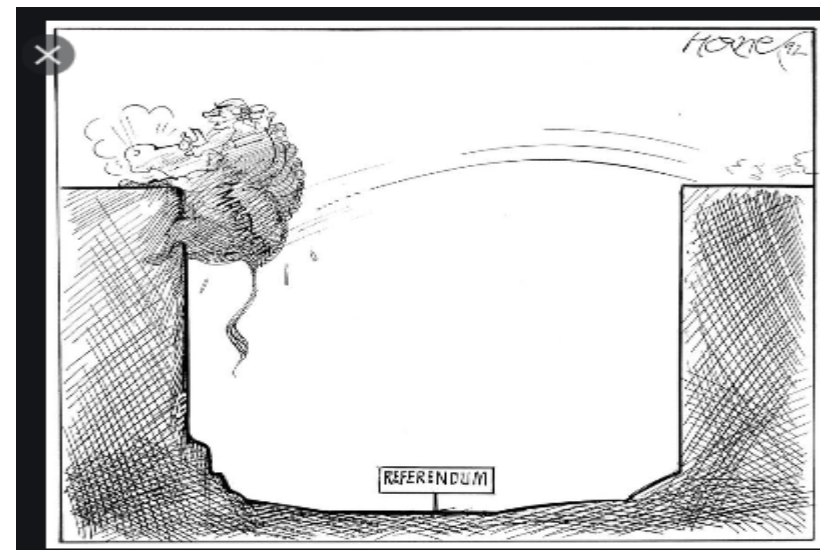

od Maastricht...

- UZE a UE
- II filar-metoda międzyrządowa
- - brak realnych instrumentów prawnych

- "mrzonka czy marzenie"

Unia Europejska???

wykracza poza ramy typowej organizacji międzynarodowej

- stale zmieniająca się struktura prawna i instytucjonalna
- wyposażona w kompetencje przysługujące dotychczas wyłącznie państwom członkowskim
- metoda tworzenia prawa (bezpośrednia skuteczność tego prawa)

Potęga gospodarcza i polityczny karzeł

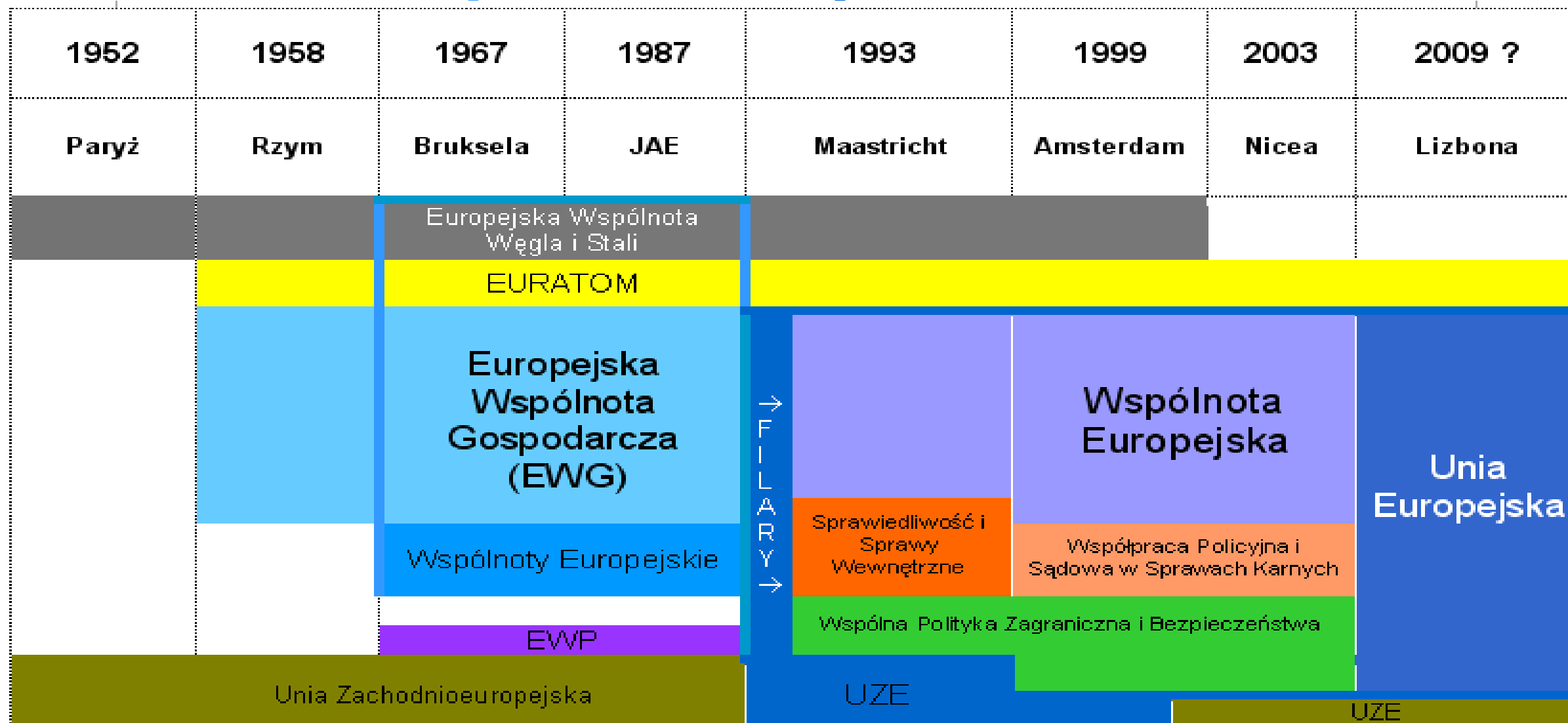
Fakty i mity

- Gospodarka UE – mierzona pod względem wartości wyprodukowanych towarów i usług (PKB) – jest porównywalna do gospodarki USA: PKB UE wyniósł 12 945 402 milionów euro.
- W UE mieszka zaledwie 6 % ludności świata, ale jej udział w handlu z resztą świata stanowi około jednej piątej globalnego eksportu i importu.
- Około dwie trzecie całkowitej wymiany handlowej UE odbywa się między państwami UE.
- Handel ucierpiał na skutek światowej recesji, ale UE utrzymuje prowadzącą pozycję w handlu międzynarodowym – jej udział w globalnym imporcie wynosił ok. 16 proc. Na drugim miejscu są Stany Zjednoczone odpowiadające za 15,5 proc. światowego importu, a za nimi – Chiny mające 11,9 proc. udziału.
- UE jest także ważnym światowym eksporterem – jej udział w globalnym eksporcie wynosił 15,4 proc. Dla porównania: udział Chin wynosił 13,4 proc., a Stanów Zjednoczonych – 10,5 proc.
- Ponad połowa energii zużywanej w UE pochodzi z importu.
- Jakość a poziom życia
- „Poziom życia w różnych krajach można określić na podstawie pomiaru cen wielu towarów i usług w każdym kraju w stosunku do średnich dochodów, przy zastosowaniu wspólnej, umownej waluty, zwanej „standardem siły nabywczej” (SSN). PKB na jednego mieszkańca wyrażony w SSN pozwala określić poziom jakości życia w różnych krajach UE”.*
- Edukacja – wskaźniki

Skutki pandemii???

INTEGRACJA EUROPEJSKA – etapy procesu

Amsterdam 1999- Nicea 2003

- **Film**

1999 - II filar

- • wprowadzenie wspólnych strategii jako nowego instrumentu polityki zagranicznej i bezpieczeństwa;
- • ustanowienie nowej funkcji wysokiego przedstawiciela do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (na tym etapie połączonej z funkcją Sekretarza Generalnego Rady);
- • ustanowienie Jednostki Planowania Polityki i Wczesnego Ostrzegania, podlegającej wysokiemu przedstawicielowi do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

Traktat amsterdamski

- doprecyzowania kompetencji Rady Europejskiej, która poza określaniem zasad i ogólnych wytycznych ma też decydować o wspólnych strategiach oraz przyjmować wspólne działania i wspólne stanowiska,
- dopuszczenie możliwości decydowania przez Radę większością kwalifikowaną,
- ściślejsze powiązanie UE i Unii Zachodnioeuropejskiej (UZE), m.in. przez wykorzystanie zdolności operacyjnej UZE, a w perspektywie włączenie UZE do UE.

Traktat nicejski

- zmiany instytucjonalne
- rozszerzenie zasad wzmocnionej współpracy poza obszar ściśle wyznaczony Układem z Schengen (lecz z wyłączeniem spraw mających wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne)
- zobowiązanie wysokiego przedstawiciela do informowania Parlamentu Europejskiego i państw członkowskich o realizacji wzmocnionej współpracy
- Karta Praw Podstawowych

Lizbona 2009

13 grudnia 2007 r. – Traktat z Lizbony zmieniający Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską

Najważniejsze reformy ustrojowe:

- przekształcenie UE w **jednolitą organizację międzynarodową**
- „Unia ma osobowość prawną” (art. 47 TUE)
- sprecyzowanie i wyjaśnienie kompetencji powierzonych UE oraz odgraniczenie kompetencji Unii i jej państw członkowskich
- potwierdzenie formuły podejmowania decyzji większością kwalifikowaną
- podkreślenie szczególnego charakteru Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (WPZiB)
- umocnienie roli parlamentów krajowych

Tendencje

- uznanie rosnącego znaczenia przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości dla rozwoju UE;
- zniesienie zasady jednomyślności w Radzie, aby ułatwić podejmowanie decyzji;
- utrzymanie odpowiedniej równowagi między ochroną praw podstawowych obywateli a wymogami bezpieczeństwa i walki z terroryzmem;
- wzmocnienie ochrony i propagowania praw podstawowych, szczególnie dzięki przyjęciu Karty praw podstawowych UE, która ma wiążącą moc prawną, jak również dzięki utworzeniu Agencji Praw Podstawowych, która stanowi skuteczny instrument wsparcia

Traktat lizboński

- Likwidacja systemu filarowego
 - Wzmocnienie pozycji Wysokiego Przedstawiciela
 - Nowy wymiar Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony przy zachowaniu szczególnych zasad i procedur
- ☒ jednomyślność decyzji Rady Europejskiej i Rady
- ☒ wykluczenie aktów prawodawczych

Artykuł 27 TUE

- 1. Wysoki przedstawiciel (...) przyczynia się poprzez swoje propozycje do opracowania wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz zapewnia wykonanie decyzji przyjętych przez Radę Europejską i Radę.
- 2. Wysoki przedstawiciel reprezentuje Unię (...) prowadzi w imieniu Unii dialog polityczny ze stronami trzecimi oraz wyraża stanowisko Unii w organizacjach międzynarodowych (...).
- 3. W wykonywaniu swojego mandatu, wysoki przedstawiciel jest wspomagany przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (...).

Traktat lizboński

- rozszerzenie katalogu tzw. misji petersberskich m.in. o wspólne działania rozbrojeniowe, doradztwo wojskowe czy operacje stabilizacyjne po zakończeniu konfliktów
- wprowadzenie mechanizmu „stałej współpracy strukturalnej” pomiędzy państwami mającymi większą wydolność obronną i zamierzającymi przyjąć na siebie dalej idące zobowiązania
- formalne włączenie do zakresu prawa pierwotnego Europejskiej Agencji Obrony

UE jako organizacja międzynarodowa w systemie globalnym

Reforma ustrojowa a pozycja UE w świecie

Nadanie UE **osobowości prawnej oznaczającej** m.in. zdolność do zawierania umów międzynarodowych oraz do współpracy z innymi organizacjami międzynarodowymi.

Wprowadzenie **urzędu wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa** (pełniącego równocześnie funkcję wiceprzewodniczącego KE) w celu zapewnienia większej klarowności jej reprezentacji na arenie międzynarodowej oraz spójności agendy politycznej z pozostałymi komponentami działania Unii w wymiarze zewnętrznym.

Miejsce UE w ładzie międzynarodowym

Wymiar polityczny UE

- **strategiczny i obronny**
cele: stabilizacja Europy Zachodniej w wymiarze politycznym (rola stabilizatora i regionalnego pacyfikatora), podejmowanie globalnych interwencji i reagowanie na kryzysy na całym świecie (rola globalnego interwenta oraz mediatora w rozwiązywaniu konfliktów)
- **dyplomatyczny**
cele: utrzymanie pozycji drugiego co do ważności po USA zachodniego ośrodka dyplomacji

Wymiar polityczny UE – strategiczny i obronny

- *civilian power* oraz *soft power* jako podstawa koncepcji polityki UE
- promowanie **zasad demokracji** wymaga niekiedy użycia **środków militarnych**, choć pierwszeństwo mają środki dyplomatyczne i ekonomiczne
- w 1999 r. przyjęto **Europejską Politykę Bezpieczeństwa i Obrony** (później Wspólna Polityka...), której celem zwiększenie zdolności UE do prowadzenia samodzielnych działań operacyjnych i podejmowania decyzji w razie zaistnienia kryzysu
- od 1999 r. UE podjęła szereg interwencji m.in. w zakresie wojskowego zarządzania kryzysami (Bośnia i Hercegowina, 2004), misji policyjnych (Macedonia, 2003-2005), misji szkoleniowych (Irak, od 2005) i wiele innych

Wymiar polityczny UE – dyplomatyczny

- Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) działająca od 1 stycznia 2010 r. ma służyć spójności działań strategicznych UE
- składa się z urzędników KE, funkcjonariuszy Sekretariatu Generalnego Rady oraz pracowników delegowanych przez państwa członkowskie – symbolizuje harmonię postaw, interesów i celów
- ESDZ podporządkowane są delegacje UE, czyli 135 ambasad na świecie
- potencjał ESDZ nie odpowiada jednak realnemu wpływowi na kształt polityki zagranicznej (najnowsze raporty wskazują m.in. na brak jednolitej polityki wobec państw trzecich)

Wymiar polityczny UE – dyplomatyczny

Raport EPIN (*European Policy Institutes Network*) wykazał, że fundamentalnym problemem ESDZ jest odmienne postrzeganie unijnej dyplomacji przez państwa członkowskie. Autorzy tego raportu przeprowadzili wywiady z dyplomatami i urzędnikami z Francji, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Holandii, Rumunii, Szwecji, Portugalii, Hiszpanii i Estonii. Wszystkie uczestniczące w badaniu państwa członkowskie przedstawiły wówczas wizję silnej Europy w świecie. Wyraziły również przekonanie, że potrzebny jest wspólny, silny głos UE (szczególnie wobec dużych mocarstw) przy jednoczesnym zastrzeżeniu, że ESDZ nie powinna ograniczać narodowej polityki zagranicznej, ani rozwijania relacji bilateralnych. Był to postulat zwłaszcza większych państw (Francja, Wielka Brytania), które nie chcą rezygnować ze swych prerogatyw w polityce zagranicznej.

Źródło: <http://www.euractiv.pl/polityka-zagraniczna/wywiad/raport-o-unijnej-dyplomacji-004929>

Podstawy prawne

- [Traktat o Unii Europejskiej \(TUE\) art. 21–46 — działania zewnętrzne Unii oraz wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa](#)
- [Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej \(TFUE\) art. 205–222 — działania zewnętrzne UE](#)

Instytucjonalne ramy wdrażania instrumentów polityki zagranicznej

2

Jean Monnet
Centre of Excellence
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY, POZNAŃ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

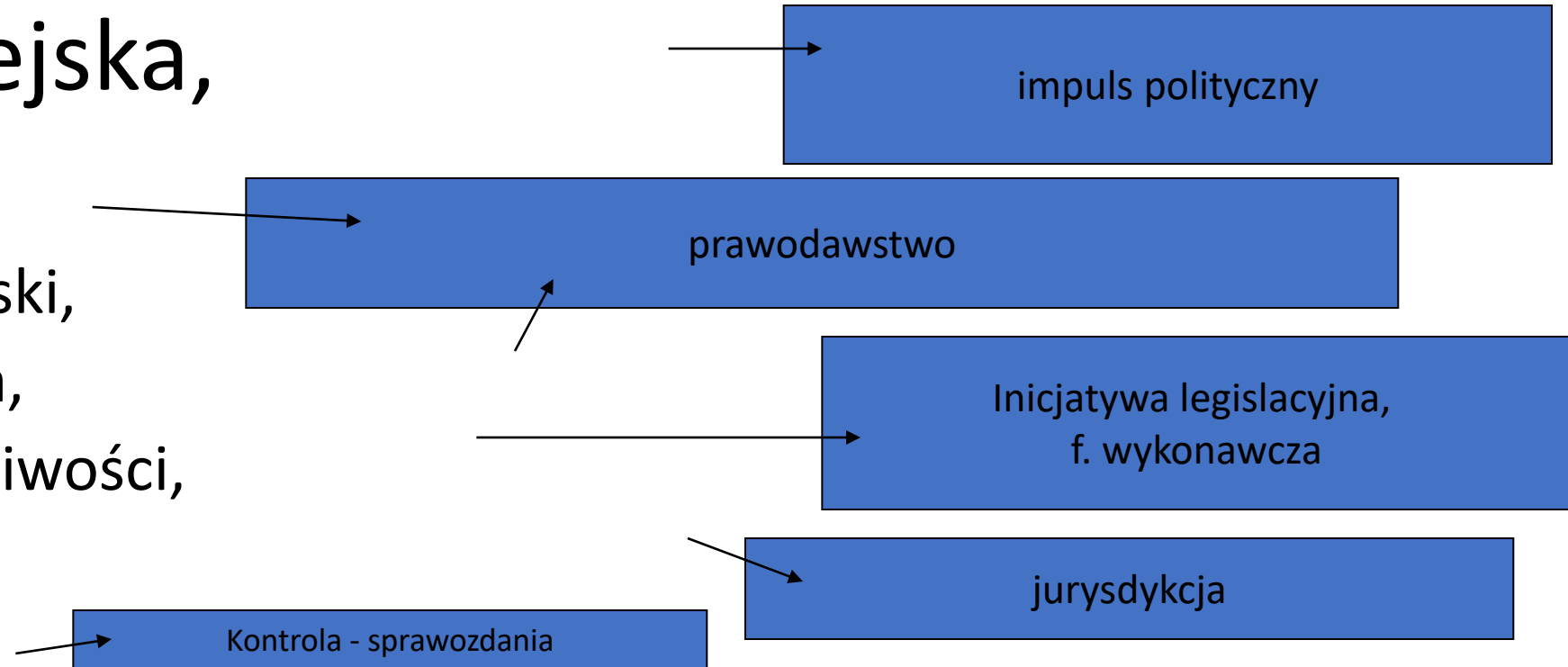
Rola instytucji w kształtowaniu WPZiB

Instytucje główne

Rada Europejska,
Rada UE,
Parlament Europejski,
Komisja Europejska,
Trybunał Sprawiedliwości,

Trybunał Obrachunkowy,
Europejski Bank Centralny

organy i agencje wyspecjalizowane

Organy: Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa, Sztab Wojskowy UE

- Europejska Służba Działań Zewnętrznych

Agencje:

Definicja: zdecentralizowane organy UE powołane w celu wykonania zadań natury prawnej, szkoleniowej, technicznej, naukowej

WPZiB

- Europejska Agencja Obrony, Centrum Satelitarne UE, Instytut Studiów nad Bezpieczeństwem UE

PWBiS

- Europejskie Kolegium Policyjne,
- Europol,
- Eurojust – Zespół Europejskiej Współpracy Sądowej

Inne: Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii Lizbona (od 1995), Europejska Agencja do spraw Bezpieczeństwa na Morzu Lizbona (2002), Europejska Agencja Kolejowa Lille (2004), Europejska Agencja Bezpieczeństwa Sieci i Informacji Iraklion (2004), FRONTEX (2005)

Międzyinstytucjonalne służby i agencje

Agencja Europejskiego GNSS

Agencja Wykonawcza Europejskiej
Rady
ds. Badań Naukowych

Eurojust

Europejska Agencja Zdrowia

Centrum Satelitarne Unii
Europejskiej

Centrum Tłumaczeń
dla Organów Unii Europejskiej

Europejska Agencja
Bezpieczeństwa Lotniczego

Europejska Agencja
ds. Bezpieczeństwa na Morzu

Europejska Agencja ds.
Bezpieczeństwa Sieci i
Informacji

Europejska Agencja Chemikaliów

Europejska Agencja Kolejowa

Europejska Agencja Kontroli
Rybołówstwa

Europejska Agencja Leków

Europejska Agencja Obrony

Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach
Państw Członkowskich Unii Europejskiej

Rada Europejska

→ skład

- Rada Europejska składa się z szefów rządów państw lub głów państw członkowskich
(większość państw jest reprezentowana przez premierów, z wyjątkiem Francji, Cypru i Litwy, które są reprezentowane przez prezydentów)
oraz jej przewodniczącego wybieranego przez Radę Europejską na 2,5-letnią kadencję
i przewodniczącego Komisji Europejskiej
- W jej pracach bierze też udział Wysoki Przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa
- Rada Europejska może zaprosić na swe posiedzenie Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego

HISTORIA

- Rada Europejska wywodzi się z nieformalnych spotkań szefów rządów państw członkowskich Wspólnot Europejskich (tzw. "spotkania na szczycie") odbywanych nieregularnie od 1961 roku. Ich inicjatorem był Charles de Gaulle.
- W czasie konferencji na szczycie w Paryżu 9-10 grudnia 1974 roku zdecydowano o zinstytucjonalizowaniu tych spotkań i nazwano je Radą Europejską pod silnym wpływem ówczesnego prezydenta Francji (Valery Giscard d'Estaing).

Siedziba

Rada Europejska

- ❑ ZADANIA
- ❑ wyznaczanie ogólnych kierunków rozwoju Unii i jej priorytetów politycznych
- stanowi płaszczyznę wymiany poglądów, dyskusji oraz osiągania porozumienia między państwami członkowskimi Unii na najwyższym szczeblu politycznym;
- przyczynia się do koordynacji kierunków działań Unii

Rada Europejska nie pełni funkcji prawodawczych.

- ❑ Rada Europejska zbiera się co najmniej dwa razy w ciągu półrocza.

Funkcje w zakresie WPZiB, WPBiO

- Rada Europejska określa strategiczne cele w zakresie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz podejmuje w tym zakresie niezbędne **decyzje**.
- Rada Europejska może jednomyślnie podjąć decyzję o ustanowieniu wspólnej europejskiej obrony.

Zawieszenie państwa w prawach

- Rada Europejska stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji lub 1/3 państw członkowskich, po uzyskaniu zgody Parlamentu Europejskiego, może stwierdzić poważne i stałe naruszenie wartości demokratycznych lub praw człowieka w jednym z państw członkowskich. Państwo zainteresowane nie bierze udziału w głosowaniu. W takim przypadku RUE może zawiesić niektóre prawa takiego państwa.

Głosowanie w RE ?

- O ile traktaty nie stanowią inaczej, Rada Europejska podejmuje decyzje w drodze konsensusu.
- W niektórych przypadkach Rada przyjmuje decyzje jednogłośnie lub większością kwalifikowaną w zależności od postanowień traktatu.**
- W głosowaniu nie biorą udziału przewodniczący Rady Europejskiej, przewodniczący Komisji ani wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa.

Herman Van Rompuy

Donald Tusk

Kadencja: czerwiec 2012 – listopad 2014 - listopad 2019

Mianowany przez: przywódców państw członkowskich (szefów państw i rządów)

Zadania:

kieruje pracami Rady Europejskiej przy określaniu ogólnego kierunku polityki i priorytetów UE – we współpracy z Komisją

wspomaga osiągnięcie spójności i porozumienia w Radzie Europejskiej

reprezentuje UE na zewnątrz w sprawach dotyczących polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

Charles Michel – b. premier Królestwa Belgii

(od 11 października 2014)

RE- WPZiB

- ❑ Rada Europejska określa strategiczne interesy UE oraz ustala cele i ogólne wytyczne WPZiB.
- ❑ W szczególnej sytuacji międzynarodowej zwoływane jest nadzwyczajne posiedzenie Rady Europejskiej.
- ❑ Do kompetencji Rady Europejskiej należy też mianowanie Wysokiego Przedstawiciela ds. PZiB oraz odwołanie go według tej samej procedury.

RE- WPZiB

- Rada Europejska określa strategiczne interesy UE oraz ustala cele i ogólne wytyczne WPZiB.
- W szczególnej sytuacji międzynarodowej zwoływane jest nadzwyczajne posiedzenie Rady Europejskiej.
- Do kompetencji Rady Europejskiej należy też mianowanie Wysokiego Przedstawiciela ds. PZiB oraz odwołanie go według tej samej procedury.
- **Wprowadzenie wspólnej obrony, jeżeli jednomyślnie podejmie taką decyzję.**

Rada Europejska PWBIS

Rada Europejska.

- W październiku 1999 r. odbyło się w Tampere specjalne posiedzenie Rady Europejskiej poświęcone utworzeniu przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w UE przy pełnym wykorzystaniu możliwości, jakie wynikają z traktatu z Amsterdamu.
- W listopadzie 2004 r. Rada Europejska przyjęła nowy pięcioletni plan działania, tzw. program haski.
- W dniach 10 i 11 grudnia 2009 r. Rada Europejska przyjęła program sztokholmski. W centrum zainteresowania tego nowego programu wieloletniego na lata 2010–2014 leżą interesy i potrzeby obywateli i innych osób, za które UE ponosi odpowiedzialność.
- Traktat z Lizbony formalnie uznaje pierwszoplanową rolę Rady Europejskiej, która „określa strategiczne wytyczne planowania prawodawczego i operacyjnego w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości” (art. 68 TFUE).

Ostatnie Konkluzje

– 15 i 16 października 2020r.

- 1. Europejska oceniła aktualną sytuację epidemiologiczną, która jest bezprecedensowa i budzi bardzo poważne zaniepokojenie.
- 2. Z zadowoleniem przyjęła dotychczasowe postępy w zakresie ogólnej koordynacji – na szczeblu UE – działań przeciwko pandemii COVID-19, w tym zalecenie w sprawie skoordynowanego podejścia do ograniczania swobodnego przepływu. Wzywa Radę, Komisję i państwa członkowskie do kontynuowania starań w zakresie ogólnej koordynacji, w oparciu o najlepsze dostępne dane naukowe, zwłaszcza w odniesieniu do przepisów dotyczących kwarantanny, transgranicznego ustalania kontaktów zakaźnych, strategii w zakresie testowania, wspólnej oceny metod przeprowadzania testów, wzajemnego uznawania testów oraz tymczasowego ograniczenia innych niż niezbędne podróży do UE. Rada Europejska będzie regularnie wracać do tej kwestii.

- STOSUNKI UE –ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO
- 4.Rada Europejska przypomina, że okres przejściowy zakończy się w dniu 31 grudnia 2020 r., i z niepokojem odnotowuje, że postępy w kluczowych kwestiach będących przedmiotem zainteresowania Unii nadal nie są wystarczające, by osiągnąć porozumienie

- III.ZMIANA KLIMATU
- 10.Aby zrealizować cel zakładający osiągnięcie przez UE neutralności klimatycznej do 2050 r., zgodnie z celami porozumienia paryskiego, UE musi zwiększyć swoje ambicje na nadchodzącą dekadę oraz zaktualizować ramy swojej polityki klimatyczno-energetycznej. W związku z tym Rada Europejska omówiła komunikat Komisji pt. „Ambitniejszy cel klimatyczny Europy do 2030 r.”, w tym proponowany cel polegający na redukcji emisji o co najmniej 55% do 2030 r., oraz działania niezbędne do osiągnięcia tego ambitniejszego celu

- Stosunki z Afryką
- 14. UE przywiązuje dużą wagę do wzmocnienia strategicznych stosunków z Afryką i partnerstwem z Unią Afrykańską, których fundamentem pozostają wzajemne interesy i odpowiedzialność. Afryka jest naturalnym partnerem Unii Europejskiej, co wynika z naszej bliskości geograficznej, historycznej i kulturowej, a także ze wspólnych wartości i zobowiązań. Zmieniający się krajobraz globalny oraz liczne krótko- i długoterminowe wyzwania stojące przed obydwoma kontynentami podkreślają wagę pogłębienia i odnowienia naszych stosunków politycznych oraz współpracy we wszystkich dziedzinach

10-11 grudnia 2020

- **19 listopada 2020**
- This meeting will focus on the EU response to the COVID-19 pandemic.
- It comes as a follow-up to the video conference held on 29 October, where EU leaders highlighted the need to strengthen the collective effort to fight the pandemic and focused on testing and tracing policies and on vaccines.
- At a previous meeting on 15 and 16 October, the leaders discussed coordination at EU level against COVID-19 and agreed to revert regularly to this matter.

Jean Monnet
Centre of Excellence

ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY, POZNAŃ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Rada Unii Europejskiej

skład

-przedstawiciele wszystkich państw członkowskich szczebla ministerialnego

Funkcję przewodniczącego Rady Unii pełnią poszczególni jej członkowie przez 6 miesięcy

Wyjątek Rada FAC

Zmiany 'PREZYDENCJ'

(od 1 stycznia do 30 czerwca
i od 1 lipca do 31 grudnia)

Opis: Siedziba Rady UE w Brukseli

Program prezydencji niemieckiej skupia się wokół 6 tematów:

zarządzenie skutkom pandemii w perspektywie długoterminowej, a także odbudowa gospodarcza i społeczna

silniejsza i bardziej innowacyjna Europa

sprawiedliwa Europa

zrównoważona Europa

Europa bezpieczeństwa i wspólnych wartości

Europa o silnej pozycji na świecie.

- ❑ Rada, w zależności od rozpatrywanych spraw, składa się bądź z ministrów spraw zagranicznych każdego z państw członkowskich (jest to wtedy tzw. **Rada Ogólna**), bądź z takiej samej liczby ministrów innego resortu (**Rada Branżowa**).

- ❑ istnieje dziesięć możliwych konfiguracji Rady:
- ❑ **Rada ds. Ogólnych GAC**
- ❑ **Rada ds. Zagranicznych FAC**
- ❑ Rada ds. Gospodarczych i Finansowych (Ecofin)
- ❑ Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (JHA)
- ❑ Rada ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów
- ❑ Rada ds. Konkurencyjności
- ❑ Rada ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii
- ❑ Rada ds. Rolnictwa i Rybołówstwa
- ❑ Rada ds. Środowiska
- ❑ Rada ds. Edukacji, Młodzieży i Kultury.

siedziba

- w Brukseli (**Justus Lipsus – budynek**)
- niektóre spotkania mają miejsce w Luksemburgu
- Dawniej była nazywana Radą Ministrów lub Radą Ministrów Unii Europejskiej.
- 3000 urzędników
- 3200 posiedzeń Rady od 1967 do 2012,
- Obecnie ok. 75 posiedzeń rocznie

Funkcje

- Uchwala akty prawne UE
- Koordynuje ogólną politykę gospodarczą państw członkowskich UE
- Podpisuje umowy między UE a innymi państwami
- Zatwierdza roczny budżet UE
- Określa kierunki polityki zagranicznej i polityki obrony UE
- Koordynuje współpracę między sądami i organami policji państw członkowskich

Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa

- Rządy państw członkowskich sprawują niezależną kontrolę w tych obszarach, lecz współpracują przy kształtowaniu WPZiB.
Rada jest głównym forum tej współpracy.
- wpływ na decyzje dotyczące zawierania **wzmocnionej współpracy**

Komitet Stałych Przedstawicieli - COREPER

- organ pomocniczy RUE
- Składa się z ambasadorów akredytowanych, którzy spotykają się co tydzień; przygotowują sesje ministerialne.
- Komitet nadzoruje i koordynuje prace ok. 200 komitetów i grup roboczych, które analizują propozycje Komisji Europejskiej i sygnalizują ewentualne kwestie sporne.

Organy pomocnicze Rady

- ❑ Komitet Stałych Przedstawicieli (COREPER) Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (PSC)
- ❑ ambasadorowie lub wyżsi urzędnicy państw członkowskich akredytowani przy Unii Europejskiej
- ❑ COREPER przygotowuje wszystkie prace Rady, PSC zajmuje się politycznymi kwestiami bezpieczeństwa.
- ❑ Komitet zbiera się przynajmniej dwa razy w tygodniu i pod egidą Rady sprawuje polityczną kontrolę i strategiczny nadzór nad operacjami zarządzania kryzysowego.

TRIO - PREZYDENCJA

- Węgry –
- Polska-Dania-Cypr
- Irlandia, styczeń – czerwiec 2013 r.
- Litwa, lipiec – grudzień 2013 r.
- Grecja, styczeń – czerwiec 2014 r.
- Włochy, lipiec – grudzień 2014 r.
- Łotwa, styczeń – czerwiec 2015 r.
- Luksemburg, lipiec – grudzień 2015 r.
- Holandia, styczeń – czerwiec 2016 r.
- Słowacja, lipiec – grudzień 2016 r.
- Malta, styczeń – czerwiec 2017 r.
- ~~Wielka Brytania, lipiec – grudzień 2017 r.~~
- Estonia, styczeń – czerwiec 2018 r.
- Bułgaria, lipiec – grudzień 2018 r.
- Austria, styczeń – czerwiec 2019 r.
- Rumunia, lipiec – grudzień 2019 r.
- Finlandia, styczeń – czerwiec 2020 r.

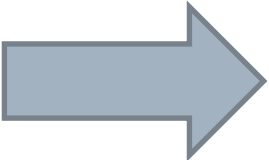

- Niemcy
- Portugalia
- Słowenia

Rada UE – PODEJMOWANIE DECYZJI

- Większość kwalifikowana (od 2014 r.)
 - 55% państw i 65% ogólnej liczby ludności Unii lub 72% państw i 65% liczby ludności (akty nie przyjmowane z inicjatywy KE lub Wysokiego Przedstawiciela ds. PZIB)
 - Mniejszość blokująca: 4 państwa i 35% ludności

- Prezydencja grupowa:
 - 18 miesięcy
 - grupa trzech państw
 - zasada równej rotacji (uwzględnienie „różnorodności i równowagi geograficznej”)

Głosowanie w Radzie UE

- Do 2014 r. System nicejski
- 2014 – 2017 r. System podwójnej większości
- + system nicejski na wniosek państwa członkowskiego
- Po 2017 r. System podwójnej większości

+ Mechanizm z loaniny

Rada w obszarze WPZiB działa jako Rada ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych.

- ❑ ministrowie spraw zagranicznych państw członkowskich;
- ❑ zbiera się raz w miesiącu i opracowuje unijną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa oraz podejmuje decyzje na podstawie wytycznych Rady Europejskiej.
- ❑ Oficjalne stanowiska Rady są publikowane w formie konkluzji lub oświadczeń Rady.
- ❑ Oświadczenia może wydawać także prezydencja i Wysoki Przedstawiciel.
- ❑ Przynajmniej raz w trakcie każdej prezydencji odbywa się nieformalne posiedzenie ministrów obrony, choć formalnie nie istnieje Rada ds. Obrony.
- ❑ Ministrowie obrony uczestniczą też w sesji Rady ds. Stosunków Zewnętrznych dotyczącej spraw polityczno-wojskowych.

RADA UE - WPZiB

- Rada w obszarze WPZiB działa jako Rada ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych.
- Jest ona złożona z ministrów spraw zagranicznych państw członkowskich; zbiera się raz w miesiącu i opracowuje unijną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa oraz podejmuje decyzje na podstawie wytycznych Rady Europejskiej.
- Oficjalne stanowiska Rady są publikowane w formie konkluzji lub oświadczeń Rady. Oświadczenia może wydawać także prezydencja i Wysoki Przedstawiciel. Ponadto, przynajmniej raz w trakcie każdej prezydencji odbywa się nieformalne posiedzenie ministrów obrony, choć formalnie nie istnieje Rada ds. Obrony.
- Ministrowie obrony uczestniczą też w sesji Rady ds. Stosunków Zewnętrznych dotyczącej spraw polityczno-wojskowych.
- Organami pomocniczymi Rady są: Komitet Stałych Przedstawicieli (COREPER) oraz Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (PSC), które skupiają ambasadorów lub wyższych urzędników państw członkowskich akredytowanych przy Unii Europejskiej.
- COREPER przygotowuje wszystkie jej prace, a PSC zajmuje się politycznymi kwestiami bezpieczeństwa. Komitet zbiera się przynajmniej dwa razy w tygodniu i pod egidą Rady sprawuje polityczną kontrolę i strategiczny nadzór nad operacjami zarządzania kryzysowego.

Stanowienie decyzji

- **Wniosek:** każde państwo członkowskie, wysoki przedstawiciel lub Komisja (art. 22 TUE).
- **Rola Parlamentu:** Prezydencja Rady regularnie informuje Parlament o działaniach podejmowanych w tej dziedzinie oraz zasięga jego opinii o najważniejszych sprawach i decyzjach. Na mocy porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie finansowania WPZiB konsultacje te odbywają się corocznie na podstawie dokumentu przygotowanego przez Radę.
- **Decyzja: Rada Europejska lub Rada, stanowiąca jednogłównie.** Rada Europejska określa priorytety i interesy strategiczne UE; Rada podejmuje decyzje lub działania.

Wysoki przedstawiciel i państwa członkowskie wprowadzają te decyzje w życie, wykorzystując zasoby krajowe lub unijne. Przewodniczący Rady Europejskiej może zwołać nadzwyczajne posiedzenie Rady Europejskiej, jeśli wymaga tego sytuacja na scenie międzynarodowej.

Zwykła procedura ustawodawcza

Wniosek Komisji Europejskiej

#1

Komisja Europejska przedkłada Parlamentowi Europejskiemu wniosek ustawodawczy.

Komisja Europejska

- Komisja Europejska jest, obok Rady Unii i Parlamentu Europejskiego, jednym z elementów tzw. trójkąta instytucjonalnego, w ramach którego przebiega główny nurt procesu decyzyjnego w UE.
- Komisja składa się obecnie z 27 komisarzy.

Źródło: free.ngo.pl/parlament/unia/iw_ke.html

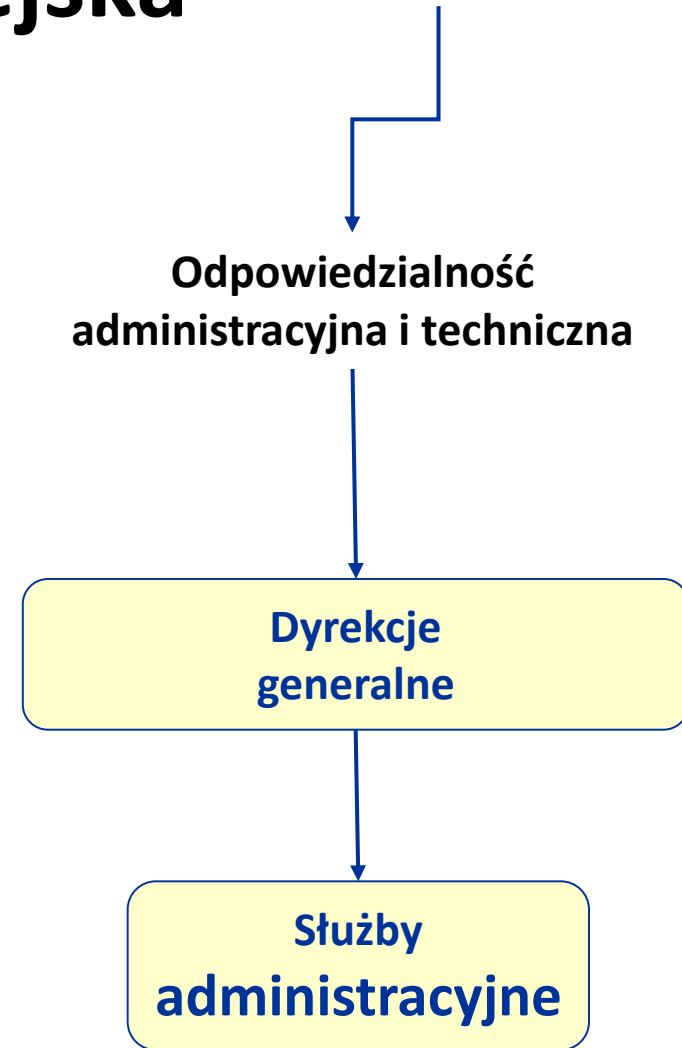
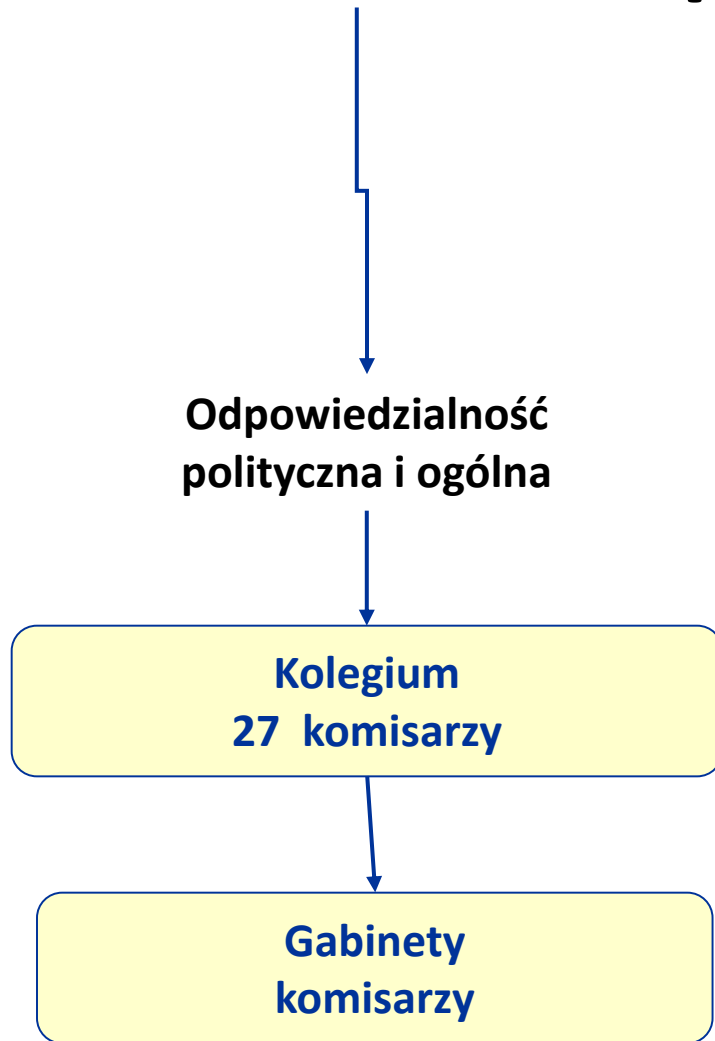
Komisja Europejska

- ❑ Na czele Komisji stoi przewodniczący i kilku wiceprzewodniczących. Kierują oni pracą komisarzy. Każdy z komisarzy jest odpowiedzialny za jeden lub kilka obszarów polityki, np. rolnictwo, handel, sprawy wewnętrzne.
- ❑ Komisarzom podlegają dyrekcje generalne i kilkanaście służb, zajmujących się różnymi dziedzinami.
- ❑ Na czele dyrekcji stoi dyrektor generalny (odpowiednik najwyższego szczeblem urzędnika służby cywilnej w ministerstwie).

Komisja Europejska

Opis: Tryb pracy Komisji Europejskiej

Źródło: <http://euro.pap.net.pl/cgi-bin/europap.pl?grupa=4&ID=28>

Przewodniczący Komisji Europejskiej

- Walter Hallstein
- Jean Rey
- Franco Malfatti
- Sicco Mansholt
- Francois Xavier Ortoli
- Roy Jenkins
- Gaston Thorn
- Jacques Delors
- Jacques Santer
- Romano Prodi
- José Manuel Durão Barroso

Ursula von der Leyen nowy skład Komisji Europejskiej

**Jean Monnet
Centre of Excellence**
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY, POZNAŃ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Polscy komisarze...

Danuta Huebner

Paweł Samecki

Janusz Lewandowski

Elżbieta Bieńkowska

Janusz Wojciechowski

Komisja Europejska

- instytucja odpowiedzialna za bieżącą politykę Unii, nadzorująca prace wszystkich jej agencji i zarządzająca jej funduszami

Komisja Europejska - kompetencje

- funkcje inicjatywy ustawodawczej
- funkcje zarządzania budżetem (wykonawcze)
- funkcje kontrolne (strażnik traktatów)
- funkcje reprezentowania interesów UE na zewnątrz

Komisja Europejska-WPZiB

- Rola mocno ograniczona
- Wysoki Przedstawiciel ds. PZiB, który jest jednym z wiceprzewodniczących Komisji, lecz jednocześnie jako jedyny członek Komisji nie jest nominowany przez jej Przewodniczącego.
- zapewnia spójność różnych dziedzin działań zewnętrznych Unii,
- kompetencje ograniczone są do działań zewnętrznych spoza obszaru WPZiB, np. prowadzenia negocjacji z krajami trzecimi w sferze polityki handlowej; koordynacji działań Unii i państw członkowskich w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju; nadzorowania stosunków z ONZ, Radą Europy, OBWE i innymi organizacjami międzynarodowymi.

Wysoki Przedstawiciel do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa

WYSOKI PRZEDSTAWICIEL UNII DO SPRAW ZAGRANICZNYCH I POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA

■ Mianowany przez Radę Europejską kwalifikowaną większością głosów + zatwierdzenie przez PE -
Wiceprzewodniczący KE

■ Funkcje:

Kieruje PZIB i przedstawia projekty decyzji i działań w ramach PZIB

Przewodniczy Radzie Spraw Zagranicznych

Zapewnia spójność działań zewnętrznych Unii jako wiceprzewodniczący KE

Kieruje europejską służbą działań zewnętrznych

Wysoki Przedstawiciel-WPZiB

- Jest on odpowiedzialny za koordynację całości polityki, przedkładanie stosownych propozycji Radzie i zapewnienie spójności działań zewnętrznych.
- Jest instytucją pośredniczącą między Radą a Parlamentem Europejskim, bowiem do jego zadań należy –z jednej strony – zgłaszanie Radzie wniosków i inicjatyw; z drugiej strony – konsultowanie z Parlamentem Europejskim i informowanie go o kierunkach polityki.
- czuwa nad koordynacją aspektów cywilnych i wojskowych.
- Nową strukturą wspierającą Wysokiego Przedstawiciela jest Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ). Integralną częścią Służby są delegacje Unii Europejskiej.

C.M.Ashton – F. Mogherini

Josep Borrell Fontelles

Pinterest korzysta z plików cookie aby dać Ci

EU foreign policy

Prywatność

Europejska Służba Działań Zewnętrznych

**Jean Monnet
Centre of Excellence**
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY, POZNAŃ

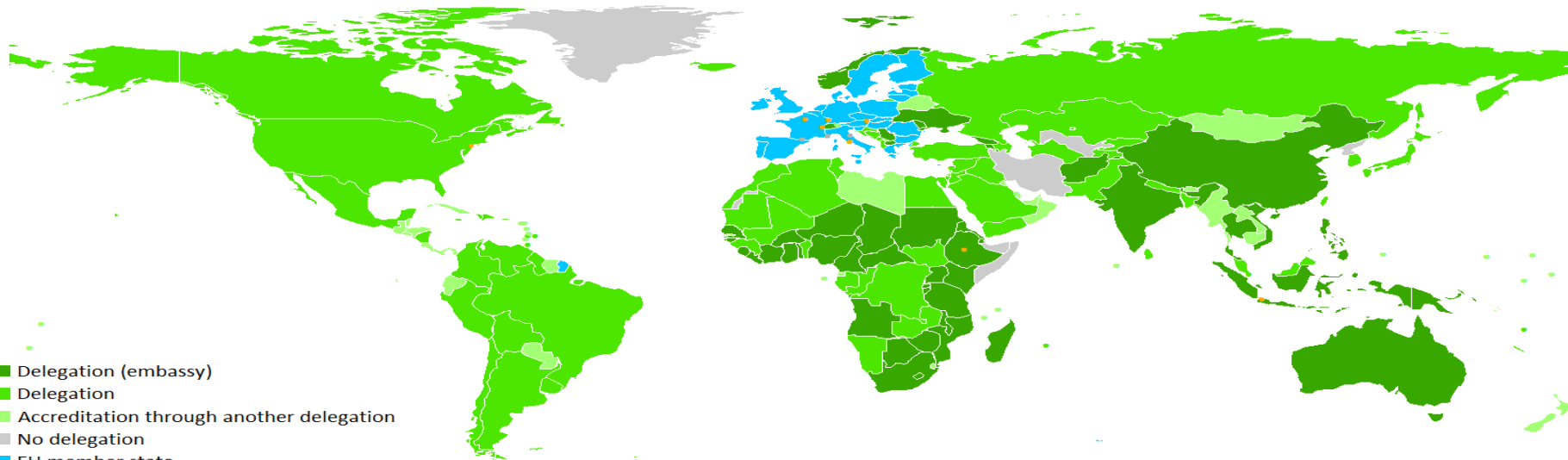
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Dyplomacja europejska

European Union Delegations

- Delegation (embassy)
- Delegation
- Accreditation through another delegation
- No delegation
- EU member state
- Delegation to International organisation

ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY, POZNAŃ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Parlament Europejski

- Nazwę Parlament Europejski przyjęto w roku 1962.
- Parlament Europejski jest jedyną instytucją Unii, której skład jest wyłaniany w wyborach powszechnych i bezpośrednich.

Opis: Obrady Parlamentu Europejskiego

Źródło: www.europarl.eu.int

Parlament Europejski

- Parlament Europejski ma dwie siedziby: w Strasburgu, gdzie odbywają się sesje plenarne (co miesiąc) oraz w Brukseli, która jest miejscem sesji dodatkowych oraz spotkań komisji.
- Sekretariat PE mieści się w Luksemburgu.

Opis: siedziba Parlamentu Europejskiego w Strasburgu

Źródło: acm.slam.katowice.pl/g_arch.html

Parlament Europejski

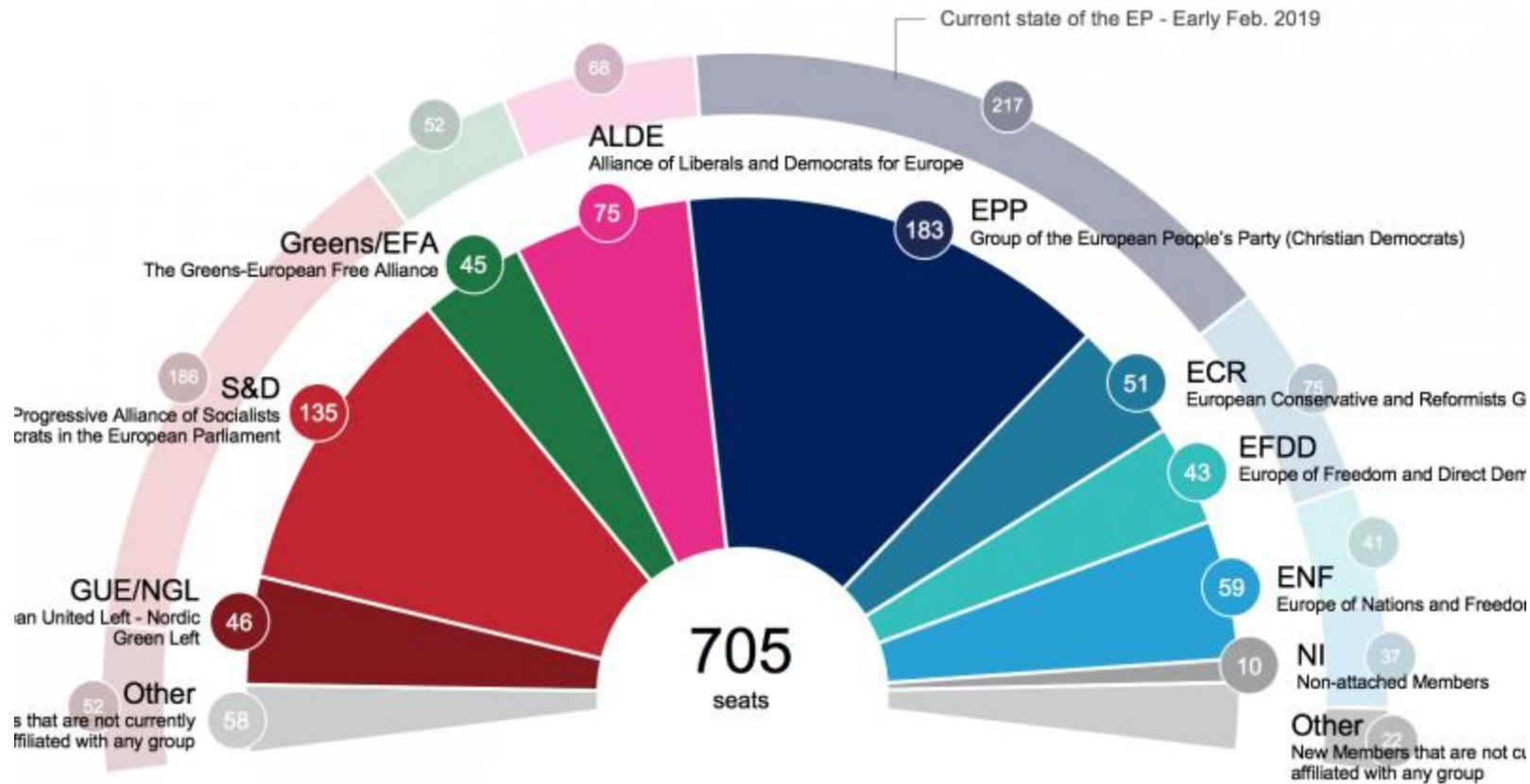
□ 50-54-51-52 przedstawiciele z Polski

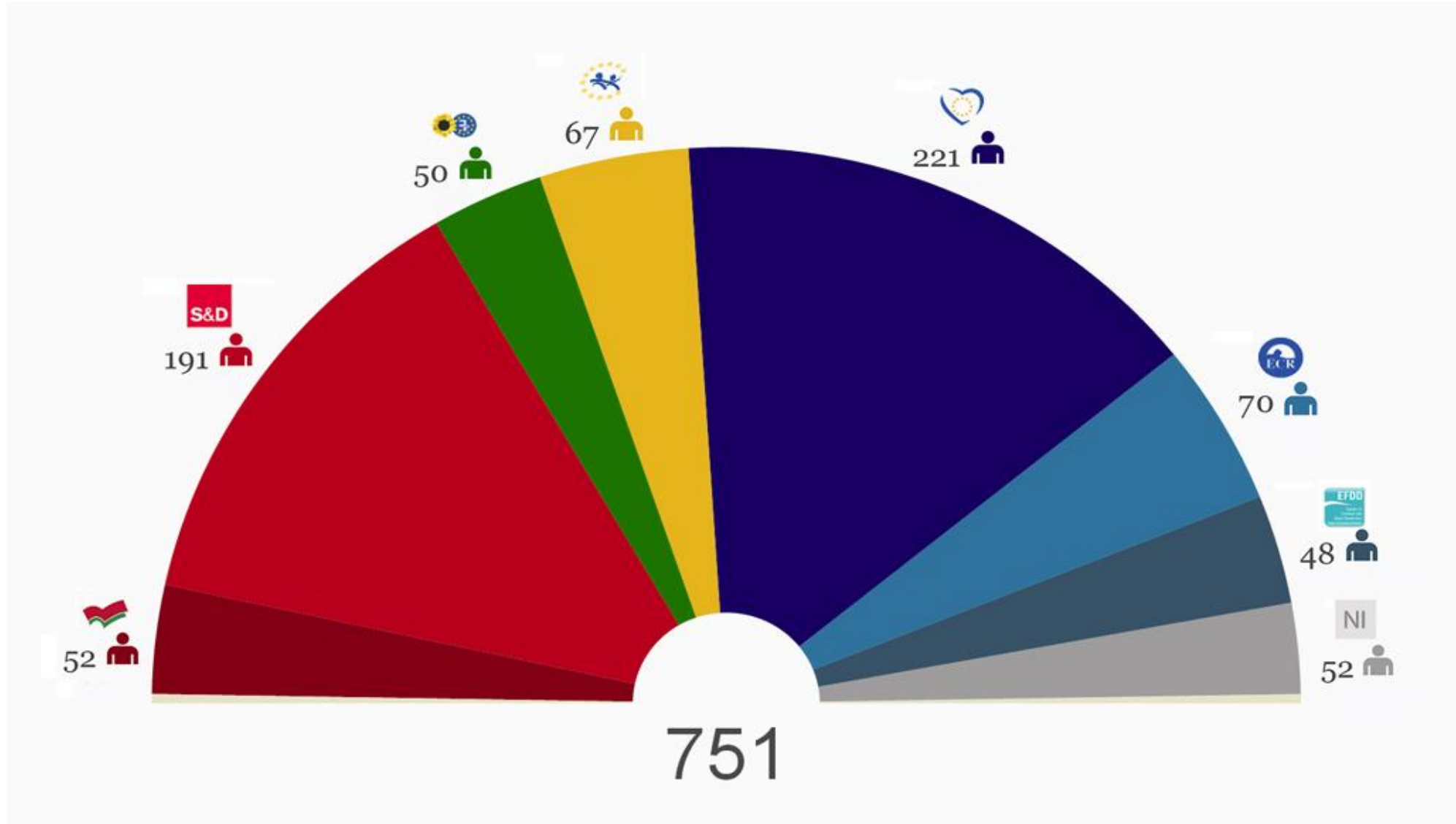

Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE wymusiło przemyślenie sposobu ponownego rozdziału 73 mandatów

- Na wniosek Parlamentu Rada Europejska przyjęła w dniu 28 czerwca 2018 r. decyzję ustanawiającą skład Parlamentu Europejskiego po wyborach w 2019 r.
- Łączna liczba mandatów została zmniejszona z 751 do 705, przy czym niektórym państwom członkowskim przyznano dodatkowe mandaty.
- Liczba posłów do Parlamentu Europejskiego, którzy wybierani są w poszczególnych państwach członkowskich, została uzgodniona w następujący sposób:
- Niemcy – 96; Francja – 79; Włochy – 76;
- Hiszpania – 59; Polska – 52;
- Rumunia – 33; Holandia – 29;
- Belgia, Grecja, Węgry, Portugalia, Szwecja i Republika Czeska – 21;
- Austria – 19; Bułgaria – 17;
- Finlandia, Dania i Słowacja – 14;
- Irlandia – 13; Chorwacja – 12; Litwa – 11; Łotwa i Słowenia – 8;
- Estonia, Łotwa, Cypr, Luksemburg i Malta – 6.

Parlament Europejski

- Współtworzy prawo z Radą Unii Europejskiej
- **Udział w konstruowaniu i uchwalaniu budżetu Unii Europejskiej**
- **Możliwość odwołania Komisji Europejskiej**
- **Uczestnictwo w powoływaniu Przewodniczącego i członków Komisji Europejskiej**
- **Kontrola innych instytucji Unii Europejskiej**
- **Wyrażanie zgody na przyjęcie nowych państw do Unii Europejskiej**
- **Wydawanie opinii i zaleceń**

PE - WPZiB

- Szczególna rola organów UE w odniesieniu do WPZiB

- I. Parlament Europejski

- Rola ograniczona i sprowadza się raczej do funkcji konsultacyjnej.

- Artykuł 36 TUE przewiduje:

- > regularne konsultacje oraz przedstawianie informacji przez Wysokiego Przedstawiciela

- (ma on również czuwać nad tym, aby poglądy PE zostały należycie uwzględnione),

- > kierowanie pytań lub zaleceń do Rady i Wysokiego Przedstawiciela,

- > debatę parlamentarną dwa razy w roku na temat realizacji WPZiB, w tym wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony.

- Realnym instrumentem oddziaływania Parlamentu na politykę jest **kontrola budżetu.**

Trybunał Sprawiedliwości oraz Sąd Pierwszej Instancji

- 1 listopada 1989r.
- SPI utworzony na mocy decyzji Rady Unii
- przejął część uprawnień i obowiązków Trybunału Sprawiedliwości.
- Trybunał w zakresie spraw rozstrzyganych przez Sąd Pierwszej Instancji działa jako sąd apelacyjny.
- W odniesieniu do innych spraw jest jedyną instancją.

Opis: Siedziba w Luksemburgu

Źródło: unia.szkoły.lodz.pl/trybunalspr.htm

3. UE a współpraca z państwami trzecimi

Traktat o Unii Europejskiej - cel

- zapewnienie UE niezbędnych narzędzi pozwalających na współpracę, rozwijanie stosunków i budowanie partnerstwa z państwami trzecimi, obejmujące zawieranie umów międzynarodowych, oraz z organizacjami międzynarodowymi, regionalnymi lub światowymi w dążeniu do realizacji celów działań zewnętrznych UE, określonych w [art. 21 TUE](#)

Artykuł 21 TUE

zasady i cele działań zewnętrznych UE

- ochronę jej wartości, podstawowych interesów, bezpieczeństwa, niezależności i integralności;
- umacnianie i wspieranie demokracji, państwa prawnego, praw człowieka i zasad prawa międzynarodowego;
- utrzymanie pokoju, zapobieganie konfliktom i umacnianie bezpieczeństwa międzynarodowego.

Działania zewnętrzne UE obejmują

sześć obszarów:

1. Wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa (w tym wspólną politykę bezpieczeństwa i obrony) — art. 23–46 TUE

- [Wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa](#) jest odpowiedzialny za:
 - Realizowanie WPZiB UE (art. 24–41) oraz WPBiO (art. 42–46);
 - przyczynianie się do ich rozwoju poprzez składanie wniosków; oraz
 - czuwanie nad wdrażaniem decyzji podjętych przez Radę Europejską i Radę.
- [Europejska Służba Działań Zewnętrznych](#) wspiera wysokiego przedstawiciela w wypełnianiu jego/jej mandatu.

2. Współpraca na rzecz rozwoju — art. 208–211 TFUE

- cel - likwidacja ubóstwa na świecie poprzez promowanie zrównoważonego rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego w krajach rozwijających się.

3. Pomoc humanitarna — art. 214 TFUE

- Cel - niesienie doraźnej pomocy i opieki dla ludności w państwach trzecich, która stała się ofiarą klęsk żywiołowych lub katastrof spowodowanych przez człowieka, oraz jej ochronę.

4. Wsparcie — art. 212–213 TFUE

- Unia Europejska może udzielać wsparcia, również finansowego, państwom trzecim innym niż kraje rozwijające się. Działania te muszą być spójne z polityką Unii na rzecz rozwoju.

5. Handel — art. 205–207 TFUE

- Wspólna polityka handlowa UE jest **wyłączną kompetencją** UE.
- Parlament Europejski pełni wraz z Radą rolę prawodawcy w kwestiach handlowych.
- Unia celna UE przyczynia się do:
 - harmonijnego rozwoju handlu światowego;
 - stopniowego zniesienia ograniczeń w handlu międzynarodowym i w bezpośrednich inwestycjach zagranicznych; oraz
 - do zmniejszenia barier celnych i innych barier.

6. Klauzula solidarności — art. 222 TFUE

stanowi podstawę ustaleń pozwalających UE i Państwom Członkowskim działać wspólnie i z wykorzystaniem wszystkich dostępnych instrumentów w celu:

- zapobiegania zagrożeniu terrorystycznemu na terytorium Państw Członkowskich;
- ochrony kraju UE przed atakiem terrorystycznym i udzielenia mu pomocy w przypadku wystąpienia takiego ataku;
- udzielenia pomocy krajowi UE, będącemu ofiarą klęski żywiołowej lub katastrofy spowodowanej przez człowieka.

Polityka zagraniczna, bezpieczeństwa i obrony Unii czyli ... ??????

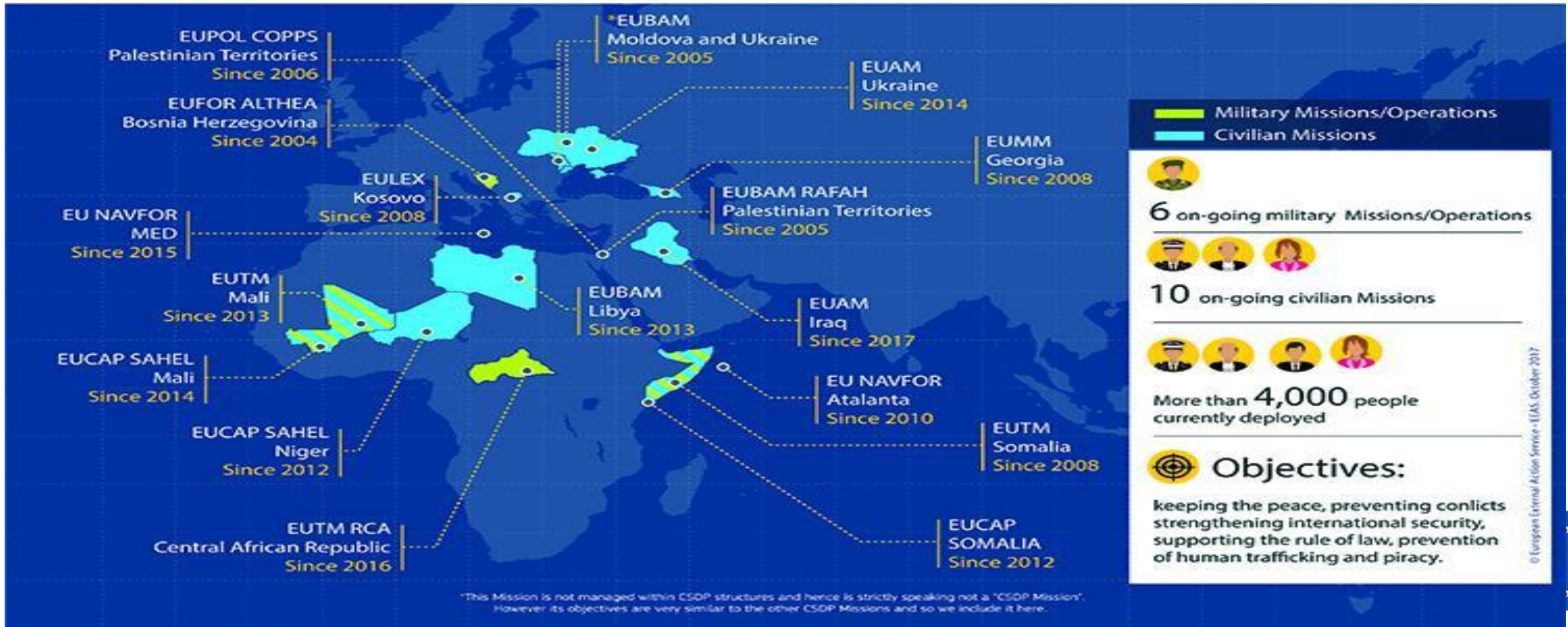
Zakres współpracy międzynarodowej:

- Sankcje i środki ograniczające
 - Misje ochrony granic na Morzu Śródziemnym Sophia
 - Traktat o handlu bronią
 - [Globalny mechanizm raportowania w zakresie nielegalnej broni strzeleckiej i lekkiej oraz amunicji w celu zmniejszenia ryzyka nielegalnego handlu nimi](#)
 - [Europejski plan działań w sektorze obrony](#)
 - [Broń masowego rażenia: zwalczanie rozprzestrzeniania](#)
 - [Broń chemiczna](#)
 - [Zwalczanie gromadzenia broni strzeleckiej i lekkiej](#)
 - [Przepisy w zakresie handlu bronią](#)
 - [Środki na rzecz nierozprzestrzeniania rakiet balistycznych](#)
 - [Broń jądrowa – zwiększenie zdolności monitorowania i kontroli](#)
 - [Stała współpraca strukturalna w dziedzinie obrony i bezpieczeństwa \(PESCO\)](#)
 - [Konwencja o zakazie użycia, składowania, produkcji i przekazywania min przeciwpiechotnych oraz o ich zniszczeniu](#)
- Misje cywilne i operacje wojskowe UE – Atalanta, Artemis
Strategia na rzecz zwalczania terroryzmu
Umowy międzynarodowe

wspólne działania rozbrojeniowe,
misje humanitarne i ratunkowe,
misje wojskowego doradztwa i wsparcia,
misje zapobiegania konfliktom i utrzymywania pokoju,
misje zbrojne służące zarządzaniu kryzysowemu, w tym misje przywracania pokoju i operacje stabilizacji sytuacji po zakończeniu konfliktów

- 10 misji cywilnych oraz 6 operacji wojskowych w Europie, Afryce i na Bliskim Wschodzie

Strategia globalna UE

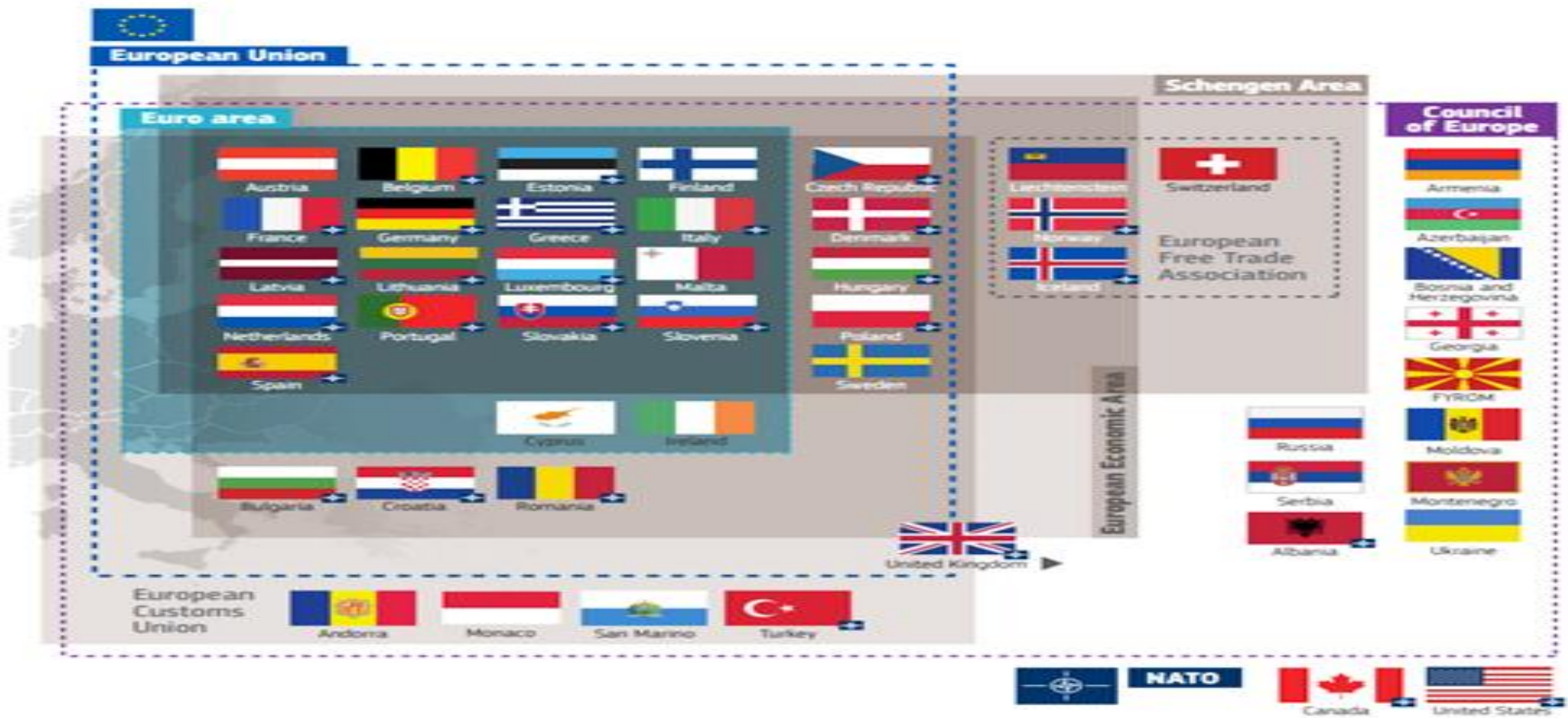
28 czerwca 2016 Federica Mogherini przedstawiła Radzie Europejskiej [Globalną strategię na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej](#).

PRIORITETY

- 1. Bezpieczeństwo samej Unii – intensyfikacja działań w zakresie obronności, bezpieczeństwa cybernetycznego, zwalczania terroryzmu oraz w zakresie energii i strategicznej komunikacji
- 2) Sąsiedztwo – inwestowanie w odporność państw i społeczeństw leżących na wschód i południe od UE – **odporność** zdefiniowano jako zdolność państw i społeczeństw do reformowania się, a tym samym do zwalczania kryzysów
- 3) Zintegrowane podejście do sytuacji konfliktowych (wojna i kryzys) – bezzwłoczne reagowanie, działania zapobiegawcze, inwestowanie w stabilizację
- 4) Wspieranie stabilnych porządków regionalnych opartych na współpracy na całym świecie (regiony jako kluczowa przestrzeń ładu)
- 5) Skuteczne globalne rządzenie w XXI wieku – działania na rzecz globalnego ładu opartego na prawie międzynarodowym, zapewniające poszanowanie praw człowieka, zrównoważony rozwój oraz trwały dostęp do globalnych wspólnych dóbr

Figure: Overview of Europe in the Commission's White Paper

Wyzwania

- **Nowe technologie:**
 - wpływ rosnącego wykorzystania technologii i automatyzacji pracy na rynek pracy
 - i gospodarkę
- **Zmiana klimatu:**
 - potrzeba wprowadzania innowacyjnych rozwiązań ekologicznych na rynki europejskie i międzynarodowe
- **Migracja:**
 - ochrona naszych granic, przy jednoczesnym zachowaniu prawa do swobodnego przemieszczania się w obrębie Europy
- **Zagrożenia dla bezpieczeństwa na granicach UE i w obrębie UE:**
 - koncentracja oddziałów wojskowych na naszych wschodnich granicach, wojna i terroryzm na Bliskim Wschodzie i w Afryce
- **Zmieniająca się pozycja Europy w zmieniającym się świecie:**
 - zmniejszanie się liczby ludności i spadek siły gospodarczej
- **Skutki kryzysu gospodarczego:**
 - długotrwałe bezrobocie, zwłaszcza wśród ludzi młodych, oraz wysokie zadłużenie sektora publicznego i prywatnego
- **Starzejące się społeczeństwo:**
 - konieczność modernizacji systemów opieki społecznej
- **Nasilenie populistycznej i nacjonalistycznej retoryki:**
 - potrzeba odzyskania zaufania obywateli, realizowanie działań zgodnych z ich oczekiwaniami oraz budowanie konsensusu między państwami członkowskimi

Jean Monnet
Centre of Excellence

ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY, POZNAŃ

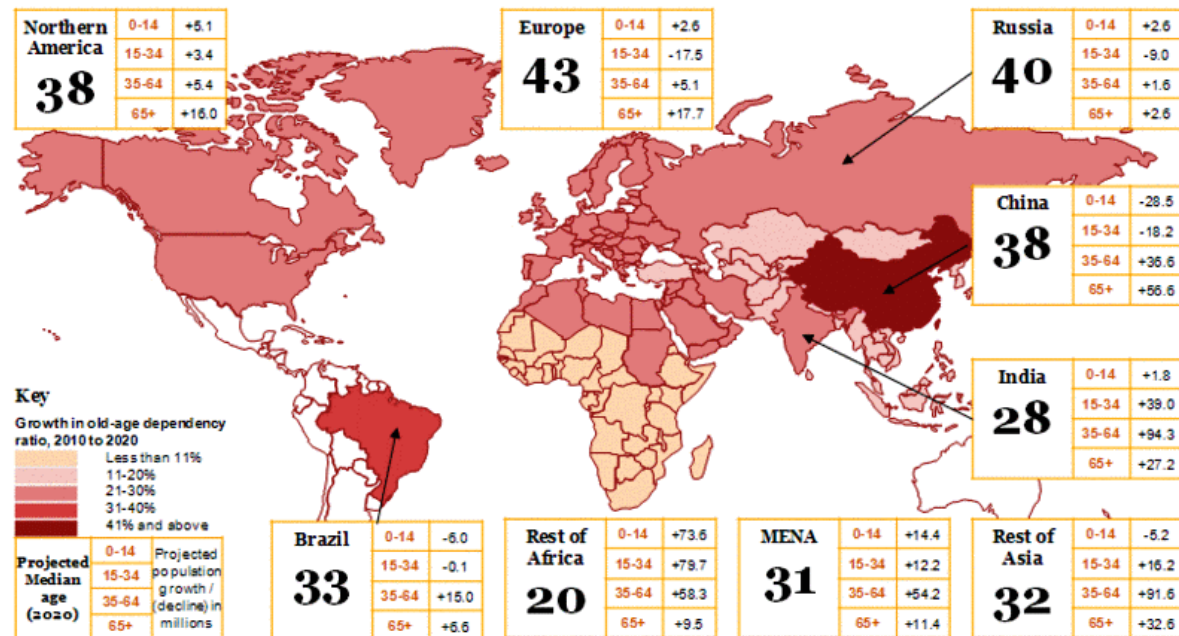
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

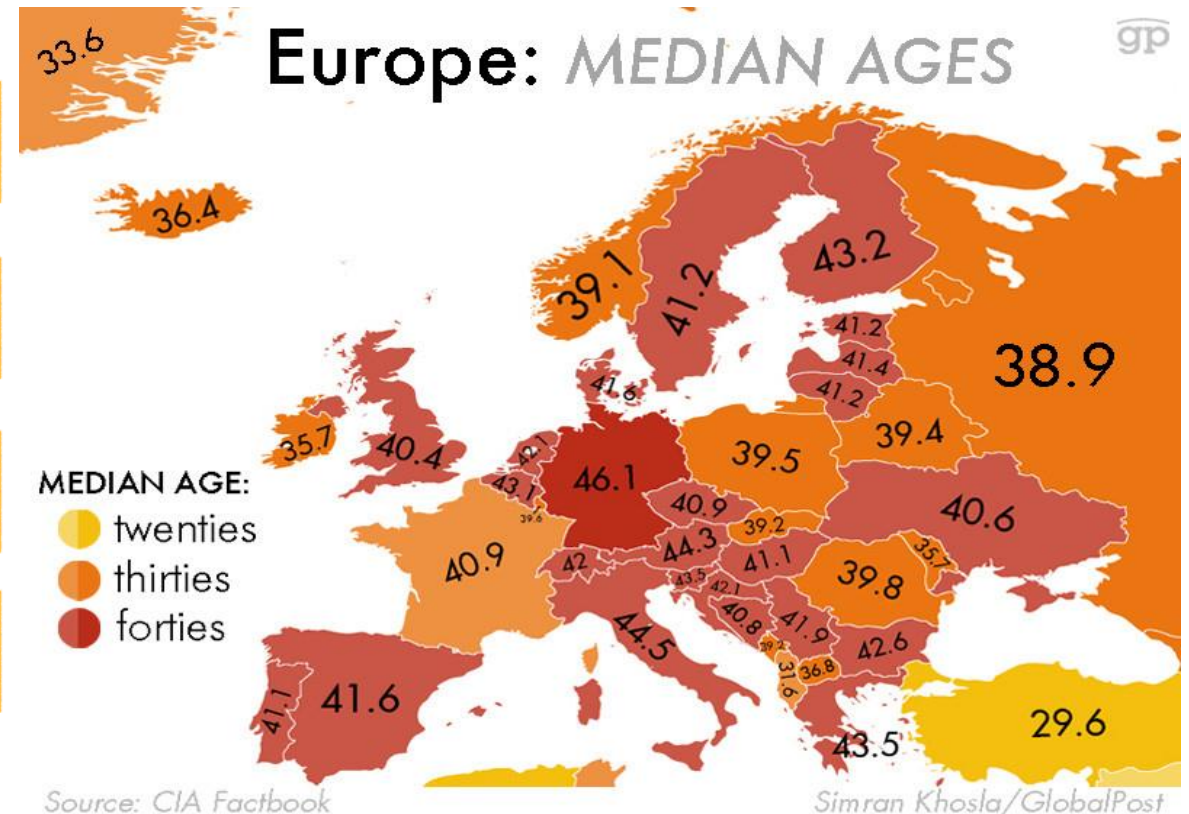
Udział Europejczyków w populacji świata systematycznie się zmniejsza
 – w 2006 zaledwie 10,8%, 2015 ok. - 6%, 2060 – ok. 4%
 - w 1900 ok. 25%

Population growth prospects

2010 vs. 2020

Source: PwC analysis of UN World Population Prospects (2010 revision) data

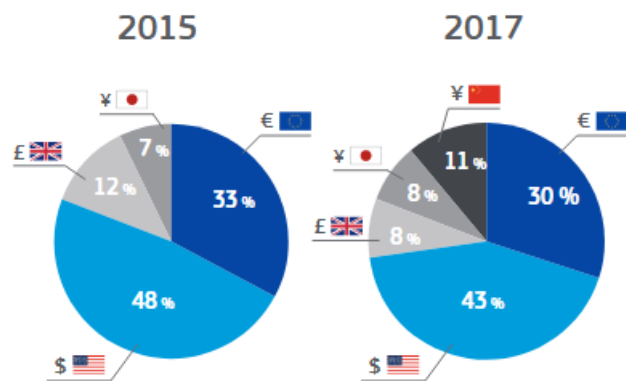
Przewidywane jest, że do 2045 r. większość państw, które obecnie wydają najwięcej na obronę, dwukrotnie zwiększy swoje wydatki w tej dziedzinie (w mld USD)

	2012	2045
Stany Zjednoczone	682	1 335
Chiny	251	1 270
Indie	117	654
Rosja	113	295
Wielka Brytania	58	108
Francja	51	87
Japonia	46	67
Niemcy	46	63
Brazylia	35	97

Źródło: Raport Ministerstwa Obrony Wielkiej Brytanii: Strategic Trends Programme: Global Strategic Trends – Out to 2045

Przypis: Grafika przedstawia niedawne zmiany koszyka walutowego będącego punktem odniesienia dla Międzynarodowego Funduszu Walutowego, zwanego także „specjalnymi prawami ciągnięcia”

Źródło: Międzynarodowy Fundusz Walutowy dane odpowiednio z dnia 30.11.2015 r. i 24.2.2017 r.

udział w globalnym PKB

	2004	2015
Stany Zjednoczone	28 %	24%
UE	26 %	22%
Japonia	11 %	6%
Wielka Brytania	5%	4%
Chiny	5%	15%
Indie	2%	2%
Kanada	2%	2%

**Jean Monnet
Centre of Excellence**

ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY, POZNAŃ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Przerwa

Jean Monnet
Centre of Excellence
ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY, POZNAŃ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

**Jean Monnet
Centre of Excellence**

ADAM MICKIEWICZ UNIVERSITY, POZNAŃ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

